

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K., po pošti za celo leto 4 K., za pol leta 2 K., za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Uredništvo in upravništvo je v hiši št. 117. — Izdajatelj: Ivan Podlesnik. Odgovorni urednik: Val. Sitar. — Rokopisi naj se pošljejo, če mogoče, že med tednom.

Izhaja vsako soboto

== dopoldne ==

Inserati se računajo za celo stran 50 K., za pol strani 30 K., za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petletno vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravništvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Naša naloga v Kranju.

Življenje je hud boj, toda ne samo boj za obstanek, za vsakdanji kruh, ampak tudi boj za večjavo in vpliv v javnosti. V takem boju igra danes časnikarstvo največjo vlogo. Minili so časi, ko so govorniki največ odločevali v tem boju, danes govori časnikar. Vendar se še najdejo ljudje, ki te izpremembe časa nočejo ali pa ne morejo poznati. Med te ljudi spadajo tudi tisti liberalni mogočnjaki v Kranju, ki so do zadnjega časa imeli našega „Gorenjca“ v rokah in ki ga sedaj v svojem volivnem članku imenujejo „preperelo kunjjo“. Preperela kunjja je postal „Gorenjec“ takrat za liberalce, ko je njim zmanjkalo soli v glavi, da bi ga mogli še nadalje zalagati z gradivom, in denarja v žepu, da bi ga z njim zalagali.

Mi pa hočemo, da „Gorenjec“ v naših rokah postane zagotovilo boljših časov in boljših razmer v našem lepem Kranju. Skrbeli bomo, da se okuženo liberalno ozračje v Kranju razkuži. Kritizirali bodemo brez ozira na desno in levo vsako liberalno delovanje, kajti tega v naši občini ne sme biti. Občina je za vse in četudi ima njeno upravo v svoji roki samo ena stranka, mora ravno zaradi svoje vodilne moči gledati, da ublaži strankarsko strast in gleda na celokupnost. Zelo se motijo tisti gospodje, ki mislijo, da bodo s popolno zmago svoje stranke dobili Kranj na milost in nemilost v svoje roke. Vemo, da imajo marsikake skrivne želje. Ne povdarjajo zastoj n. pr. rezervnega zaklada „Mestne hranilnice“. Lepo bi bilo res, če bi se s tem lahko zgradilo v liberalne svrhe kaj takega, kar ne more in noče zgraditi požrtvovalnost liberalnih kranjskih magnatov. Popolnoma so že namreč pozabili ti gospodje, da oni vendar niso še cel Kranj. Seveda kdor imenuje vse, kar se pri nas govori, „kranjske

čenče“, ta pač ne ve, da postanejo tudi take čenče včasih zelo nadležne. Sicer se tudi ti gospodje zelo razumejo na čenče, toda žalibog jih morajo sedaj nositi v Ljubljano in med potjo postanejo te čenče res prave čenče. Naš „Gorenjec“ pa hoče biti pravo resnično glasilo kranjske javnosti in bode tudi strogo nadziral našo občinsko upravo. Če bomo videli, da „žlahta“ kaj na tihem paklja, ji bomo pa mi zaklicali: „Prste proč!“

Našim somišljenikom pa bo „Gorenjec“ vedno na razpolago kot njih glasilo. Branil jih bo, družil jih bo in to, kar je prinesel zadnji volivni boj, da smo se namreč bolj spoznali med seboj, da smo videli, da zlasti v naših obrtnikih tiči veliko navdušenja in požrtvovalnosti za stranko, to spoznavanje bodemo gojili. Izpopolnili bodemo našo politično organizacijo in naši nasprotniki nam ne bodo mogli do živega.

Ponosni smo, da smo pristaši S. L. S., ki nam je dala nov volivni red, kjer pride v reanici ljudstvo v polni meri do večjave, kjer bode politično izšolano ljudstvo odločevalo. Živahna agitacija se mora v takih razmerah razviti. Javno mnenje mora dobiti vedno več vpliva. Konec pride prejalislej za komando nekaterih. Žlahta ne bode dolgo odločevala in tudi milijoni ne, odločevala pa bo naša svobodna volja. Zato smo lahko mi, naj se zgodi, kar hoče, dobre volje.

Nestvaren odgovor na stvarno kritiko liberalnega gospodarstva.

Liberalci so izdali svoj volivni oklic. Prav značilno je že dejstvo, da so z oklicem morali čakati tako dolgo, da je „Gorenjec“ prinesel sobotno kritiko mestnega gospodarstva. Menda niso imeli svojim volivcem česa povedati. Še bolj značilen za kranjski liberalizem je pa ta oklic sam. V liberalni tabor v liberalni oštariji so nosili go-

spodje, med njimi tudi c. kr. gospodje, vsak svoj zagovor, lepo napisan na listek. Tako je nastal res prav vzoren oklic na volivce kranjskega mesta. Rajši naj bi bili tisti čas gospodje porabili v tisti namen, kakor dva njih bolj razumna generala, ki sta lepo črno oblečena hodila okoli delavcev, katerih sicer v življenju prav malo ali nič nočeta poznati.

Ne pečali bi se s tem oklicem radi njegovega morebitnega pomena pri izidu volitev, a pribiti moramo nekatere značilne lastnosti tega izdelka možgan naših liberalnih prvakov.

Liberalni oklic ni ovrgel nobene naših trditev o liberalnem gospodarstvu.

Trdili smo, da gimnazija, vodovod in „Mestna hranilnica“ niso liberalne pridobitve, oziroma da liberalci z njimi zelo slabo ravnajo. Liberalni člankarji in klicarji priznajo sicer zasluge pl. Globočnika za gimnazijo, so pa na tega dobrotnika mesta tako pozabili, da so ga spravili v grob, daši zaslužni gospod hvala Bogu še veselo živi na Dunaju v pokoju. Kdo se ne smeje, ko čita, da je S. L. S. celo obstruirala kranjski vodovod! Saj vemo vendar, da ni bilo proti obstrukciji S. L. S. nobene stvari mogoče izvršiti v kranjskem deželnem zboru. Kaj pa je že vse S. L. S. v kratki dobi svoje vlade storila v zgradbi vodovodov, to pa že ve zadnji pastir v hribih, kaj šele kranjski meščan. Z „Mestno hranilnico“ liberalci sami grdo ravnajo, to smo trdili. V Ljubljani so lahko delokrog „Mestne hranilnice“ razširili, v Kranju menda tega ni bilo mogoče. „Kreditno društvo“ je za osebni kredit, menda je tudi 200.000 Majdičevega denarja osebni kredit.

Trdili smo, da je občinsko gospodarstvo v znamenju rakove poti. Omenili smo tu le nekatere zglede občinskega gospodarstva: Ubožnico, elektrarno, kanalizacijo, razsvetljavo, trotoar, ceste.

PODLISTEK.

Fr. Ka. Steržaj:

Moj Koprivnik in drugo.

Gorske slike.

Dalje.

III. Jaka na Goreljeku.

Goreljek! Planina in rovti, da jih je malo tebi enakih Goreljek, kraj vriska in prelestne radosti! Goreljek, kotichek romantike! Če le pomislim nanj, sedaj v deževnem, jesenskem, otožnem vremenu in zahrepeni srce po njem. Pa ne samo po njem, tudi po tisti planinski krasoti, ki prevladuje gori. Po tistem bajnotihem miru, ki ga spomladi preveva in obdaja danzadnem, po tistih čudotvornih obronkih in rovtih, kolikokrat mi je dolgčas. Pa zakaj? Ne vem. Samo to vem, da uplivaš tako pomladansko, tako očarujoče, da človek nehote pozabi na vse slabo, kar ima na sebi. Zlasti ob nedeljah popoldne, ko rovti kar mrgole veselih, smejočih se in vriskajočih ljudi, ko ti je domača vasica docela izpraznjena in vidiš človeka le pred župniščem in pred Korošcem, drugo staro in mlado pa prepeva in vriska, kot bi na svetu ne bilo večjega veselja in radosti, kakor brezskrbno pohajkovati po lepi planini. —

Ko bi bil samo agrarec in ne tudi pisatelj, ki ima za lepoto do vzeto srce, bila bi pač prva zahteva: proč s temi zastarelimi rovti, proč s tem zarastlim smerekovim grmičjem, ki samo kazi in kviri, ki jemlje kruh iz kmečkih rok in daj iz njih plodonosne pašnike, ki bodo v zahvalo dajali težke hlebe sira in masla. — Res ti rovti sami na sebi, ki ne donajajo sena v toliki meri, bi se trikrat izplačali za pašo in število glav goveje živine, ki je zadnje čase, odkar je verski zaklad pokupil gozdovje na Poklukih in Rudnem polju vsled hudega pritiska in kazni tako hudo padlo, bi se pomnožilo v dvojnem številu. —

In tu gori je majaril Martinčev Jaka še v tistih svojih letih, ko mu ni mnogo manjkalo do vojaškega listka. Sam je bil neko popoldne doma v stanu in ravno premišljeval, kaj bi bilo boljše, ali ležati v senci pod smreko, ali pa na oni strani tam ogrevati v solčnih žarkih kosti svojega rojstva. Družega dela ni imel ta dan. Živina se je pasla po gozdu, ne daleč od njega, prav dobro se je slišala zvončasta krava, drva si je bil že davno nacepil, torej mu ni pristojalo družega, kakor ležati. — Ko se je ravno pripravil, kako bi se razpoložil po tleh, mu je šinila misel v glavo in z njo vred je rastle tudi poželenje in iz njega je izrastlo dejanje. Jaka namreč ni

legel, ampak začel prav hitro mahati proti sirarici.

Siraril je pa tisto leto ranjki Srednji Jaka, velik lovec pred Bogom, ki je z rajnim g. Sodnikom izpihal marsikateremu zajcu luč življenja, pa tudi zvrtil nešteto lukenj v zrak. In Martinčev Jaka, ki jih je imel še več v možganih, kakor Podjelci, ki so Srenjanom zamenjali konja v oltarju sv. Martina in mu zato dali puto — se je spomnil, da ima sirar vedno pri sebi čutarico ali „cerkovco“ grencega. „Dobro bi bilo,“ si je mislil, „pomazati čreva od znotraj, predno jih začne solnce od zunaj obdelavati.“

In kmalu je bil doli. Za ključ je dobro vedel. Hitro seže ponj, odpre, stopi iz stanu v sirarico. „Šmeht“ — čisto polna je bila. Hitro jo potisne k ustom: luk — luk — luk — brrr...

Komaj je bil dobro požrl, je že uvidel svojo zmoto. A kaj! Prepozno je bilo. Mesto žganja je Jaka pil sirišče, to je ono tvarino, ki povzroča, da se mleko siri.

In posledice? — Ne bom jih razkladal na dolgo in široko. Toliko je gotovo, da je pri tem Martinčev Jaka pozabil svoje naramnice in si jih je moral dati delati nove. Štirinajst dni pa tudi ni pogledal nobene steklenice. Dalje prih.

Liberalci v svojem oklicu pravijo na to, da ne pustimo na občinskem odboru nobene dobre dlake, liberalci trdijo, da očitamo bivšemu gospodu županu K. Šavniku revolucionaren liberalizem in kažejo na občekoristne naprave, ki jih je v Kranju izvršil napredni občinski svet. Mi lahko k temu, kar smo zadnjič omenili, še malo več pristavimo. Za ubožce je še največ storil bivši, vsega spoštovanja vredni gospod župan K. Šavnik, ki je varčeval in zbiral kapital, zato pa so ga njegovi nasprotniki v lastnih vrstah napadali in mu dali lep priimek. Ni pa svoje naloge izvršil načelnik ubožnega odseka, Sajovčev Janko, ki je ves čas obetal, da bo napravil načrt za preureditev ubožnice, pa ga ni, in če se bo njega čakalo, bo lahko še 20 let preteklo, medtem bodo pa ubožci še naprej od mesta dobivali toliko podpore, kolikor znaša pasja da v ek, ubožnico pa zanemarjali.

Trdili smo, da občinski svet ni imel smisla za moderna socialna vprašanja in smo tu govorili o stanovanjskem, draginjskem, higijenskem vprašanju, o tujskem prometu i. t. d. Nato dobimo odgovor, ki si ga je moral izmisliti modri Ben Akiba: Pustolovstvo! Kranjski mestni svet je stal na domačih tleh, ko je reševal ta vprašanja, kranjski deželni odbor pa uganja pustolovstvo. Mi pa pravimo, da je kranjski mestni svet šel v Argentinijo po meso, kranjski deželni odbor pa popravlja po Gorenjskem pašnike in daje podpore za umno živinorejo.

Liberalni oklic dokazuje, da liberalni možgani ne delujejo več redno.

Liberalci pravijo, da je bilo treba ustanoviti radi osebnega kredita Kreditno društvo, zato pa da ni bilo treba ustanoviti naše hranilnice. To je lepa logika! Naši ljudje naj bodo izročeni na milost gospodom pri Kreditnem društvu! Tri milijone tristo tisoč prometa naše hranilnice na leto pač dovolj dokazuje, da je naša hranilnica na mestu. Iz rezervnega zaklada mestne hranilnice bo pa ravno vsled ustanovitve naše hranilnice mogoče celo prej dajati v občekoristne namene. Naj le liberalci malo bolj natanko to premislijo, ko jih bo glava nehala boleti od volivnega boja, pa bodo razumeli tudi to trditev.

Liberalni oklic je dokument nespodobnosti in surovosti.

Pravijo, da je „Gorenjec“ na „nespodoben in lažnjiv način“ napadel liberalni občinski svet. Mi pa ne najdemo v celem zadnjem „Gorenjcu“ ne enega dokaza za to trditev. Neotesan je tisti, ki rabi psovke in ž njimi grdi nasprotnika. To so pa v obilni meri zagrešili liberalci. Našega g. dekana, ker menijo, da je on članek napisal, imenujejo „steklega psa“, očitajo mu debelokožnost, rokovnjaštvo, nizkotnost. To seveda spada vse v liberalen bon ton in prihodnjič bodo kranjske liberalne matere svoje otroke tako učile. „Gorenjec“ ni nikjer napadel liberalnih pristašev med kakim stanom. Kako pa to razumejo liberalci, se vidi v njih oklicu, kjer je moral tozadevne oddelke pisati mož, kateremu niso neznan občutki, ki jih ima propali prosilec za kaka prijetnejša in vplivnejša mesta. Mi nismo kranjskemu občinskemu svetu nikjer očitali pustolovstva, kakor to popolnoma brez povoda stori liberalci, obenem pa še omenja, da bode treba vodovod podaljšati do Hrastja, in zahteva, naj to izposluje g. dekan na merodajnih mestih. Ali ni tako postopanje nesramno? Mi nismo v „Gorenjcu“ nikjer sramotili pristašev „narodno-napredne stranke“ in nismo napadali njih kandidatov, ker to ni stvarno in ker se tudi med njimi nahajajo še nekateri možje, s katerimi bi tudi mi lahko skupaj delovali. Fini liberalci pa govore o naših kandidatih, da spadajo bolj v kako bratovščino in psujejo naše pristaše z backi. To je vse neotesanost.

Seveda je moral liberalen članar tudi našo mladino psovati. Tam govorijo o „zabitih klerikalnih buticah“ in o „revezih naprednih študentih“. Mi pa vemo, da so sinovi prav klerikalnih starišev najmanj zabit, morda bi se pa to dalo trditi o tistem, ki vedno povdarja zabitost naše mladine. Seveda nekateri liberalci bi imeli najraje vedno pri roki glasoviti „Nürnberg-trichter“, da bi se ne bilo treba truditi ne učitelju, ne nadepolni mladini. Taki napadi v volilnem oklicu se sodijo sami in potrjujejo samo našo trditev, da vladajoča klika ovira razvoj naše gimnazije.

Kmetje, združimo se!

(Dopis gorenjskega kmeta.)

Zima se je približala in nam kmetovalcem treba misliti na to, s čim naj pognojimo travnike, da dobimo prihodnje leto več dobre krme. Z dobro mrvo se krmi najboljše, najložje in najceneje. Ako imaš veliko slame, pa malo sena, moraš kupovati močna krmila, ki so draga, in krmljenje je bolj zamudno, ker treba krmila z rezanico dobro premešati. Sedaj se poklada na Gorenjskem več sena, kakor se ga je nekdaj. Pred nekoliko leti smo dajali govedi zobanje, namreč mokro rezanico po 6 do 7 krat na dan. Sena ni dobil drug pod zobe, kakor konj, tele in krava po teletu, no, zvečer za priboljšek pač tudi druga živina malo slame. Na mokro rezanico smo dajali razne špecarije, skoraj vsaki živali kaj drugega, tako da se je posel, ki je prišel k hiši, v enem mesecu komaj tega privadil. Če ni bilo pri krmljenju nobenega domačih zraven, je bila živina revica. Ta žival je dobila preveč, ona premalo. Na rezanico se je nalijalo vode in tako je marsikakšno govedo požrlo po več posod te žlobudre. Prebavljanje je trpelo in živina je kmalu postala vampasta, blatnasta in kumerna. Živina, s senom krmljena, je lepša.

Zato bodi prva naloga kmetova'ca, da skrbi za dobre travnike, ki dajo veliko sladkega sena. To je pa le mogoče, če se travniki dobro gnoje. Domačega gnoja nimamo zadosti in se tudi boljše porabi v njivi, kot na travniku. Tedaj smo prisiljeni, da kupujemo umetna gnojila. Nekateri posestniki se kar ne morejo sprijazniti z umetnimi gnojili; vse slabo jim pripisujejo in nič dobrega. Mene je pa izkušnja izučila, da, če pognojim eno leto travnik s hlevskim gnojem, ali pa ga zamočim z gnojnico, drugo leto pa ga pospem z umetnimi gnojili, tedaj dosežem boljše košnjo in travo boljše kakovosti, kakor če ga gnojim samo s hlevskim gnojem. Z umetnimi gnojili se mora znati prav ravnati, pa se doseže dober uspeh. „Kmetovalec“ prinaša v tem oziru marsikaj koristnega. Razveselil sem se, ko sem izvedel, da bode tudi „Gorenjec“ nas kmete v tem oziru podpiral in nam dajal dober pouk glede kmetovanja in gospodarstva. Zato sem si tudi jaz upal napisati te vrstice.

Glede naročanja umetnih gnojil bi bilo jako koristno, ko bi se ista za vso kranjsko okolico skupaj naročala potom „Gospodarske zveze“ ali „Kmetijske družbe“ v Ljubljani, ali pa naj bi posredoval kak pošten krščanski trgovec v Kranju. Tako bi dobivali blago, katerega se bode vedno več potrebovalo, cenejše in boljše vrste. Od naprednih pa sebičnih kranjskih trgovcev smo bili kmetje pri kupovanju umetnih gnojil doslej že večkrat močno udarjeni. Jaz imam v tem oziru že bridke izkušnje. Kaj je takemu trgovcu mar, če raste trava ali ne, samo da je njegov možnjček poln.

Lepo se razvijajo društva in zadruge v kranjskem okraju, ki imajo nalogo, da pomagajo kmetu do blagostanja. Potom teh društev naj bi se naročalo, kar kmet potrebuje, pri „Kmečki zvezi za kranjski okraj“ in ta naj posreduje dalje. Načelniki društev naj blago, katerega se je naročilo po cele vagone, da pride ceneje, potem porazdelé med društvene člane. Če se bo vsak mož zavedal svoje dolžnosti, bomo v kratkem dosegli cilj, po katerem hrepenimo.

Kmetje, združimo se!

Dama

ki hoče pospeševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko ažo in bel teint, se umiva le z

Steckenpford milijno mlečno milo
(znamka Steckenpford)

tvrdke Bergmann & Co., Tešín ob Labi. Komad po 80 vin. se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfumom i. t. d. 17 50—41

Iz parlamenta.

Novi ministri. — Glasovanje o uvozu tujega mesa. — Hochenburger, Elsner in dr. Ravnihar. — Melioracije.

Začetkom preteklega tedna se je ponovil v zbornici prizor, kakršnega so gledavci že precej vajeni. V frakih in s črno kravato so zopet prikorakali po vrsti ministri in predstavila sta se na novo poljedelski minister Braf in potem minister za Galicijo, Długosz. Prvi je priletel, slaboten gospod, ki pa velja za pravega strokov-

njaka. Kmečki poslanci so bili veseli, da imajo zopet ministra, ki se da ž njim pametno govoriti. Braf je zapustil še iz časa, ko je bil pod Beckom kmetijski minister, dobre spomine nase. Zato so ga tudi znanci pozdravili od vseh strani in mu stiskali roko. Długosz je kot parlamentarec še nepopisan list. Ker pa je petrolejski veleindustrijec, to ne vzbuja posebnega zaupanja. Iz kabineta je izginil dalje finančni minister dr. Meyer, sicer učen mož, osebno pa jako neprijazen in velik stiskač kot finančni minister. Zato ne joka nihče za njim. Bolj prijazen gospod je novi finančni minister Zaleski, o katerem se upa, da bo imel več srca zlasti za kmečke potrebe. — V sredo popoldne je trajalo več ur glasovanje o predlogih radi mesa in cukra. Čim bližje je prihajala odločitev, tem večja je bila napetost na gosto zasedenih klopeh. Že po prvem glasovanju, pri katerem je propadel Rennerjev predlog, naj se dovoli neomejen uvoz argentinskega mesa brez ozira na ugovor Ogrske, se je pokazalo, da imajo agrarci večino. Enaka usoda je zadela dva druga bolj pohlevna predloga in sprejeli so se samo predlogi, ki nič ne povedó ali pa zahtevajo tuje meso v taki obliki, da vlada stori, kar hoče. Pričakovali bi bili, da bodo zbudili pri socialnih demokratih vihar, kakor v prejšnjih letih. Pa ostalo je vse tiho in mirno, ker je danes v javnosti sodba o argentinskem mesu končana, da namreč ni za naš okus in, ker smo vsi prepričani, da je edino pametno sredstvo — povzdiga živinoreje. Sprejet je bil tudi predlog za prodajo saharina, ki ima namen, pritisniti na sladkorne fabrikante, da znižajo svoje tako pretirane cene.

V četrtek je odgovoril Hochenburger glede Elsnerjevih jezikovnih odredb in se zlasti skliceval na to, da je on samo utrdil staro prakso. S tem je potrdil, kar smo pisali v „Gorenjcu“ o tem, kdo da nosi največ krivde. Drugi njegovi razlogi o notranjem uradnem jeziku pa so bili iz trte zviti. Radovedni smo, kaj stori sedaj dr. Ravnihar kot član mladočeškega kluba. Kot tak gre z Mladočehi zaradi dveh čeških ministrov in je ž njimi vred pohlevno vladi kar iz roke. — Avstrija ima nesrečo, da po navadi njeni kmetijski ministri najmanj znajo, ali pa si najmanj upajo. Ni čuda, da so vsled tega razmere v nekaterih oddelkih kmetijskega ministrstva kar neznosne. Hrvatsko-slovenski klub je zato v zadnji seji na predlog poslanca Jarca sprožil odločno akcijo, da ostane za nas najvažnejši oddelček za melioracije (za vodovode, za uravnavo rek i. t. d.) v kmetijskem ministrstvu, kamor spada bistveno in se ne prenese v delavsko ministrstvo, in da se dodelé iz drugih ministrstev tehnične moči, da projekti ne bodo čakali leta in leta na rešitev. V ta namen se je izvolil odbor treh poslancev (Povše, Jarc in dr. Verstovšek), ki bo izpeljal to akcijo v zvezi s kmečkimi poslanci drugih strank.

Gospodarski del.

Živinoreja. Prejšnji teden je v zbornici minister za poljedelstvo, Zaleski, obširno govoril o živinoreji v naši državi. Podal je marsikaj zanimivega. Tako n. pr. je dokazal, da živinoreja v zadnjem desetletju ni nazadovala, temveč napredovala. Res je, da se je zmanjšalo število govede za 351.000, povzdignila pa se je prašičereja za 1.749.000 kosov. Goved v alpskih deželah je ostala glede kakovosti skoro na isti stopnji, kot je bila pred desetimi leti. Že takrat je bila kakovost živali iz alpskih dežel na visoki stopnji. Povzdignila pa se je kakovost govedi v Galiciji, Bukovini in Moravski. Leta 1901 je znašala povprečno vaga govedi v teh deželah 543 kg, leta 1910 pa 590 kg. Torej se je povzdignila kakovost za 6 odstotkov. Tako lahko trdimo, da se poviša kakovost govedi v naši državi letno za 250.000 centov. Tudi pri prašičereji lahko trdimo, da se je povišala živa vaga za en milijon centov. Splošno torej lahko trdimo, da naša živinoreja ni v zadnjih desetih letih nazadovala, temveč v kakovosti napredovala. Skupno pri govedi in prašičih za 1¼ milijona žive vage. Leta 1900 je prišlo na vsakega človeka v Avstriji 129,5 kilogramov mesa, leta 1910 pa 125 kilogramov. Vpoštevati pa moramo, da se je ljudstvo v Avstriji pomnožilo v zadnjih desetih letih za 9,2%. Torej moremo trditi, da znaša vpadek samo 5%. Zelo zanimivo je dokazoval minister dalje, da se ponudbe mesa v Avstriji niso prav nič zmanjšale v

